

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

مروری بر چالش‌های بخش معدن با منابع طبیعی و ارائه پیشنهادات اصلاحی

دکتر بهرام شکوری

رئیس انجمن مس ایران

مقدمه (بیان مساله)

بخش معدن به سبب ماهیتی که دارد در درون مجموعه بزرگ منابع طبیعی و محیط زیست تعریف می شود و لازمه توسعه بخش معادن تعامل جدی با مجموعه ارکان سیاست گذاری منابع طبیعی و محیط زیست است. تعاملی که تا به حال به صورت کامل شکل نگرفته و بخش معدن و منابع طبیعی همیشه در عدم تعادلی جدی نسبت به هم برخورد داشته اند و همیشه نگاه مزاحم نسبت به یکدیگر در بین مجموعه معادن، محیط زیست و منابع طبیعی حاکم بوده است.

سهم عمده ای از این ناهماهنگی که ممکن است منشأ مشکلات بعدی باشد استناد سازمان های فوق به قوانین درون سازمانی است که اغلب با یکدیگر همسو نیستند. به عنوان مثال مشکل عمده منابع طبیعی و معادن در ارتباط با استعلام های وزارت صنعت، معدن و تجارت از سازمان های مربوطه است که امروز به یکی از گلوگاه های معدنکاری در کشور تبدیل شده است.

دوره تعاملی

وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور معادن و صنایع معدنی
سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

در راستای اجرای دقیق سواد و افزایش آشنایی با این (موضوع ۳۰-۱۳۰۹۳)، طی بررسی های کارشناسی و نشست های مشترک، بخشهای تخصصی دو مجموعه، دستورالعمل مشترک چگونگی پاسخگویی به استعلامات معادن در خصوص منابع طبیعی تدوین و مورد تأیید و تصویب اعضا هیأت کارگروه تعامل در نماینده های معدنی واقع و مقرر گردید جهت اجرای سواد آن بر سازمان های صنعت، معدن و تجارت و همچنین ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان های سراسر کشور اطلاع گردد.

معاون وزیر در امور معادن و صنایع معدنی
معاون وزیر در امور منابع جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور
خداکرم جلالی

تفاهم نامه منعقد شده میان معاونت معدنی وقت وزارت صمت و سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور

شماره : ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
تاریخ : ۱۴۰۰/۰۱/۱۶
پیوست : دارد

به نام خدا

جناب آقای محترمی پور

معاون محترم امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت

با سلام و احترام

ضمن آرزوی تندرستی به استحضار می‌رساند، در ۵ سال گذشته نظر به تفاهم منعقد شده میان معاونت وقت معدنی وزارت صمت و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور در خصوص شیوه مواجهه با مسائل فی‌مابین مشکلاتی برای فعالین معدنی ایجاد شده است.

نکته قابل‌اعتنا عدم اطلاع رسانی به فعالین حوزه معدن در خصوص این تفاهم پیش و پس از انعقاد و برخورد گزینشی در خصوص مفاد آن است. به شکلی که مواد تسخیل‌گر فضای کسب و کار قید شده در تفاهم تاکنون اطلاع‌رسانی و اجرا نشده است. بر این اساس انجمن مس ایران طی نشست‌های کارشناسی ضمن بازخوانی متن تفاهم، نظرات اصلاحی اعضا را احصا نمود. بر این اساس از جنابعالی درخواست می‌شود دستور فرمایید موضوع بررسی و در راستای رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، بازبینی توافق و اجرای تمام مفاد آن بر اساس قوانین بالادستی از جمله ماده ۲۴ مکرر قانون معادن در دستور کار قرار گیرد. در این راستا انجمن مس ایران آمادگی خود را جهت هرگونه همکاری در حصول به وضعیت بهینه اعلام می‌دارد.

بهرام شکوری
رئیس هیئت مدیره

نامه آقای بهرام شکوری رئیس هیئت مدیره انجمن مس ایران به آقای محترمی پور معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

تشکیل کارگروه تعامل مشترک فی مابین در سطح استان‌ها (مطابق بند ۲-۱۹ دستورالعمل مورخ ۹۴/۳/۱۱) به منظور حل و فصل موانع و معضلات و در صورت عدم توافق استانی ارجاع به کارگروه مشترک تعامل ستادی و انجام بازدید و برگزاری جلسات مشترک در تعدادی از استان‌های دارای بیشترین مشکلات با حضور اعضا کارگروه اصلی ستادی و به صورت منطقه‌ای.

۱

پیشنهاد: در این بند اشاره شد مشکلات به کارگروهی که در استان‌ها تشکیل شده، ارجاع داده شود که پروسه زمانبری برای کسب نتیجه دارد و در اکثر مواقع هم به جواب قابل قبول نمی‌رسد؛ همچنین در این بند قید شده «آنهایی که مشکل بیشتری دارند در اولویت هستند» این در حالیست که بقیه موارد هم وابسته به کم یا زیاد بودن مشکلاتشان نباید درگیر زمان طولانی و فرسایشی شوند. به همین خاطر این بند باید جامع بوده و عبارت «مشکلات بیشتر» از آن حذف شود. از طرفی زمان در آن لحاظ شود به طوریکه در بازه زمانی تعریف شده، اگر منابع طبیعی جواب داد که طبق آن عمل شود و اگر جواب نداد، سپری شدن زمان تعریف شده به معنای جواب مثبت به فعال معدنی می‌باشد.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

۲

حتی الامکان عدم اقدام و اجرای ماده ۲۴ مکرر قانون معادن از سوی سازمان های صمت استان ها و حتی الامکان عدم طرح دعاوی در محاکم قضایی توسط ادارات کل استان ها و بررسی موانع و موضوعات مطروحه از طریق بررسی در کارگروه تعامل استانی و در صورت نیاز طرح در کارگروه ستادی

پیشنهاد: مقرر شده بود منابع طبیعی مناطق ممنوعه را اعلام نماید که متأسفانه عدم اعلام آن مشکلات عدیده ای را ایجاد کرده است. همچنین مقررات نمی تواند مغایر قانون بوده و درخواست عدم اجرای قانون در آن ذکر شود. برای پیشنهاد در این بند در ابتدا اینکه فعالین معدنی بتوانند از ظرفیت قانونی خود استفاده نمایند بعلاوه اینکه مناطق ممنوعه در ابتدای سال اعلام شود تا در مناطقی که ممنوعه نیست استعلامی صورت نگیرد و در زمان صرفه جویی شود که البته این موضوع در خصوص محیط زیست، انرژی اتمی و میراث فرهنگی هم باید لحاظ شود. بطوریکه در این بند باید کلمه «حتی الامکان» حذف شود و به طور کلی طرح دعوا در قوه قضائیه از جانب منابع طبیعی به مکتشف صورت نپذیرد.

ماده ۲۴ مکرر قانون معادن
اعضای هیات حل اختلاف عبارتند از:

- ۱- استاندار یا معاون ذی ربط به عنوان رئیس هیات
- ۲- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان به عنوان دبیر هیات
- ۳- یک نفر کارشناس خبره معدن با معرفی سازمان نظام مهندسی معدن استان
- ۴- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان
- ۵- نماینده دستگاه مورد اعتراض ذی ربط
- ۶- یک نفر از بهره برداران با تجربه و متخصص در امور معدنی با انتخاب خانه معدن استان و در صورت عدم وجود خانه معدن در استان، با انتخاب خانه معدن کشور
- ۷- یک نفر حقوقدان آشنا به مسائل معدنی با انتخاب و معرفی رئیس دادگستری استان

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

به هنگام اجرای تبصره ۴ ماده ۹ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۱ ماده ۴۷ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت موضوع محاسبه حقوق عرفی دارندگان پروانه چرا تاکید بر محاسبه پس از صدور پروانه اکتشاف و اتمام عملیات اکتشافی و قبل از صدور گواهی کشف و فقط در مناطقی که تحت تاثیر عملیات اکتشافی تغییر وضعیت می یابد و از وضعیت مرتعی و اجازه تعلیف دام خارج و منجر به اصلاح و یا ابطال پروانه چرا می گردد (موضوع مصوبه شماره ۸۵۷۶۶/ت ۴۴۴۵۰ ه مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۱ هیات وزیران)

پیشنهاد: با توجه به اینکه منابع طبیعی ۱۵ درصد از حق الارض را دریافت می کند، در ارتباط با حقوق عرفی در پروسه اکتشاف و گواهی کشف دریافتی دیگری نداشته باشند چراکه تخریبی هم در این پروسه صورت نمی گیرد و به همان ۱۵ درصد بسنده نمایند. در مقابل پس از صدور پروانه بهره برداری که سطح تخریب بیشتر می شود موارد دیگر هم به آن اضافه گردد.

لازم به ذکر است که حقوق عرفی یکسان نیست و در استانها به صورت سلیقه ای متفاوت است که باید شرایط هر استان برای تعیین میزان حقوق عرفی و در ادامه اعلام میزان حقوق عرفی به فعالین صورت گیرد.

تبصره (۴) به ماده (۹) آیین نامه اجرایی قانون اصلاح : در صورت تداخل محدوده های پروانه های اکتشاف و بهره برداری معادن با محدوده های پروانه چرا به روشهای زیر و بر اساس فرمول تبصره (۲) اقدام می شود:

الف - در مرحله اکتشاف (پس از صدور پروانه اکتشاف) فقط میزان عرصه ای از مراتع که به موجب انجام عملیات اکتشاف تغییر وضعیت [وضعیت] یافته است، ملاک محاسبه پرداخت حقوق دارنده پروانه چرا خواهد بود.

ب - در مرحله بهره برداری از معدن، محدوده عملیاتی مشخص شده در طرح بهره برداری مصوب آن، ملاک محاسبه پرداخت حقوق دارنده پروانه چرا خواهد بود. چنانچه محدوده های اکتشافی مذکور در بند (الف) به مرحله بهره برداری برسند، محاسبه مجدد صورت نخواهد پذیرفت.

ج - در صورت بروز هرگونه اختلاف در میزان و محاسبه عرصه های یاد شده در بندهای (الف) و (ب)، کارگروهی با مسئولیت معاون عمرانی استانداری و مدیرکل منابع طبیعی استان و رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و در مواردی که در حریم شهرها قرار می گیرد با حضور مدیرکل راه و شهرسازی استان اتخاذ تصمیم خواهد شد.

د- دستورالعمل اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه های صمت و جهاد کشاورزی تهیه و ابلاغ می شود.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

با توجه به فراهم شدن امکانات مناسب در سامانه جامع کاداستر معادن تحت عنوان بانک اطلاعات جامع در محیط GIS سازمان های صمت و ادارات کل موظفند پس از معرفی کاربران مربوطه نسبت به استعلام به صورت با نام والکترونیکی اقدام نمایند. بدیهی است تا زمان اجرایی شدن امور این فرآیند کماکان به شیوه قبلی انجام می گیرد.

۴

ادارات کل موظفند در زمان پاسخگویی به استعلام، تقدم و تاخر سایر کاربری های واگذار شده در عرصه را با حفظ حرایم مربوطه لحاظ نمایند تا از واگذاری های متداخل و اجرای سایر طرح ها در عرصه فعالیت های معدنی پیشگیری گردد.

پیشنهاد: در این بند حریم ها حذف شوند.

۵

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

محاسبه و پرداخت وجوه مربوطه به اجرای تبصره ۳ ماده ۶ قانون معادن بر اساس محدوده بلامعارض و پاسخ استعلام ادارات کل استان ها صورت خواهد پذیرفت.

۶

اعلام مبالغ واریزی موضوع تبصره ۳ ماده ۶ و ماده ۲۵ قانون معادن به صورت ۳ ماهه توسط سازمان صمت به ادارات کل استان ها .
پیشنهاد: متأسفانه با اینکه این بند خوبی است اما اجرایی نمیشود که باید برای اجرای آن تاکید شود.

۷

ماده ۲۵ قانون معادن

چنانچه محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی واقع شده باشد، مطابق تبصره «۴» ماده (۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب سال ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن اقدام و به‌جای بهره مالکانه و حق‌الارض مندرج در تبصره یاد شده، به‌منظور جبران خسارت ناشی از اکتشاف یا بهره‌برداری مواد معدنی، هزینه‌های ناشی از اکتشاف یا بهره‌برداری مواد معدنی به‌ماخذ پانزده درصد (۱۵٪) درآمد دولت ناشی از اکتشاف موضوع تبصره «۳» ماده (۶) این قانون و همچنین دوازده درصد (۱۲٪) از کل حقوق دولتی موضوع ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های ذیل آن که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وصول می‌گردد و به حساب خزانهداری کل کشور که از طریق وزارت جهاد کشاورزی تعیین می‌شود واریز می‌گردد تا برحسب مورد و در طی عملیات معدنی نسبت به احیاء و بازسازی محل عملیات معدنی اقدام گردد

تبصره ۳ ماده ۶ قانون معادن

دارندگان پروانه اکتشاف به استثناء مالک یا مالکان شخصی در ملک خود یا موقوفات موظفند از زمان صدور پروانه اکتشاف، سالانه به ازاء هر کیلومترمربع از محدوده اکتشافی، مبلغی را به دولت پرداخت نمایند. میزان این مبلغ هر سال به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن تعیین می‌شود.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

در صورت وقوع محدوده درخواستی در خارج از اراضی ملی، اعلام عدم وقوع آن در عرصه های منابع ملی و طبیعی توسط ادارات کل به سازمان صمت استان‌ها.

پیشنهاد: این بند واضح نیست و باید شفاف تر شود.

۸

پیش بینی کاهش محدوده های اکتشافی در صورت اعلام دلایل و مستندات قانون توسط ادارات کل و درج آن در شرایط مزایده عمومی توسط سازمان صمت استان‌ها و دریافت تبصره ۳ ماده ۶ قانون معادن بر اساس محدوده واگذاری صورت خواهد گرفت.

۹

پیشنهاد: برای پیشنهاد در این بند باید در نظر داشت که وقتی محدوده در مزایده عمومی گذاشته می شود باید منابع طبیعی موظف به موافقت با کل آن محدوده شده باشد. در قانون معادن برای هر گروه از مواد معدنی محدوده مشخص شده و هیچ گونه دخل و تصرفی در محدوده از سوی هیچ ارگانی نباید صورت پذیرد.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

به هنگام انتقال مجوزهای صادره قبلی، هدف از معرفی متقاضیان به ادارات کل، انتقال تعهدات انتقال دهنده به انتقال گیرنده بوده و منظور استعلام مجدد نیست. لذا در پاسخ ادارات کل استان‌ها نیز می‌بایست صرفاً معطوف به همین موضوع باشد. بدیهی است در صورت عدم وجود تعهد در سوابق موجود در اداره کل، انتقال گیرنده موظف به ارائه تعهد بر اساس این دستورالعمل خواهد بود.

۱۰

پیشنهاد: استعلام‌های چند باره به لحاظ زمان و هزینه، مشکل ساز است. همچنین موجب ایجاد امضای طلایی و آسیب‌های متاثر از آن می‌شود. صرفاً انتقال تعهدات فرد قبلی به فرد جدید و ثبت دفتری محضری کفایت می‌کند.

برای انجام عملیات اکتشافی جدید در داخل پروانه های اکتشاف صادره (دارای موافقت قبلی از ادارات کل) نیازی به استعلام مجدد نیست.

نکته: این بند مبنای صحیحی دارد ولی اجرا نمی شود.

پیشنهاد: ضمانت اجرایی برای این بند در نظر گرفته شده و اطلاع رسانی عمومی شود.

برای پیشنهاد در این بند باید در نظر داشت که وقتی محدوده در مزایده عمومی گذاشته می شود باید منابع طبیعی موظف به موافقت با کل آن محدوده شده باشد.

معادن فعال دارای پروانه بهره برداری که بر اساس قوانین وقت نیاز به استعلام نداشته اند (معادن طبقه ۲) در صورت اخذ حقوق عرفی متعلقه، نیازی به اخذ جریمه و خسارت نیست.

نکته: این بند در واقع اجرا نمی شود

پیشنهاد: مرتبط با حوزه شن و ماسه است که در مکاتباتی با فعالان این حوزه جای تغییرات دارد.

به هنگام واگذاری معادن مسبوق به سابقه غیر فعال و فاقد استعلام، ضروری است هماهنگی‌های لازم با ادارات کل به منظور مستند سازی و اعلام مختصات محدوده قابل واگذاری از طریق طرح در کارگروه استانی صورت پذیرد.

نکته: معدن مسبوق به سابقه است نیازی به استعلام ندارد ولی پیشنهاد می شود حقوق عرفی آن مطابق روز دریافت شود

پیشنهاد: در معادن غیرفعال نیازی به استعلام دوباره نیست چراکه تمام حقوق‌های مرتبط را پرداخت کرده است. البته در خصوص معادن متروکه که برخی حتی ۳۰ سال از آن گذشته و بلوکه است باید استعلام صورت گیرد اما محدوده به هیچ عنوان کوچک نشود.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

انباشت و مدیریت دپوی باطله های معدنی، احداث تاسیسات، محل اسکان کارگران و ... در داخل محدوده های دارای مجوز در اجرای تبصره ۲ ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون معادن، بلا مانع است. لذا پیش بینی لازم برای این منظور در طرح های بهره برداری ضروری است.

نکته: این بند اجرا نمی شود. لازم است ضمانت اجرای در نظر گرفته شود.

۱۴

پیشنهاد: این بند خوبی است که اجرایی نمی شود و درخواست اجرای آن بایستی اعلام گردد.

ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون معادن در اجرای ماده (۲۶) قانون و با رعایت ماده (۲۴) آن، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور نسبت به ثبت اولیه محدوده مربوط به مرحله اول اکتشاف اقدام می کند. تبصره ۱- چنانچه محدوده مربوط به اکتشاف در منابع ملی و طبیعی واقع شده باشد، در زمان صدور گواهی کشف، محدوده مربوط به عرصه عملیاتی معدن توسط وزارت برای ثبت به سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اعلام می شود. تبصره ۲- عرصه عملیاتی معدن محدوده ای است که در اجرای عملیات اکتشاف، ذخایر معدنی کشف شده و انجام عملیات معدنی، انباشت و دفع مواد باطله در آن امکان پذیر است. محدوده گواهی کشف شامل عرصه عملیات معدن است.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

۱۵

احداث راه دسترسی صرفاً در داخل محدوده های دارای مجوز به هنگام انجام مراحل ۳ و ۴ فعالیت های اکتشافی و بهره برداری مجاز بوده و مشمول اخذ خسارت نمی گردند. دارندگان پروانه اکتشاف موظفند در طرح اکتشافی خود، احداث جاده اکتشافی را به گونه ای طراحی نمایند تا در زمان بهره برداری نیز مورد استفاده قرار گیرد و حتی المقدور نیاز به احداث جاده جدید نباشد.

نکته: این بند در حال حاضر اجرا نمی شود. تکلیف مبالغ دریتافتی از معدنکاران در فاصله تصویب این مقررات تا کنون می بایست روشن شود.

پیشنهاد: در این بند بهتر است از ابتدای اکتشاف مجاز باشد چراکه نیاز به جاده دسترسی در مراحل اکتشافی هم هست. به همین خاطر در متن مراحل ۳ و ۴ حذف شود و همچنین کلمه «هماهنگی» با منابع طبیعی به کلمه «اطلاع رسانی» به منابع طبیعی تغییر نماید.

تبصره ۵: در اجرای بند ۶-۲ دستورالعمل مورخ ۹۴/۳/۱۱ و به منظور حفظ و صیانت از عرصه های منابع طبیعی و ملی و کاهش خسارات ناشی از عملیات معدنی در عرصه و در صورت وجود راه دسترسی، صرفاً از یک جاده و به صورت مشترک استفاده گردد و هرگونه توسعه یا احداث جاده جدید مستلزم هماهنگی با ادارات کل باشد.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

هر گونه خسارات وارده به عرصه های منابع طبیعی قبل از اختصاص عرصه برای فعالیت های معدنی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر به اشخاص یاد شده تعلق داشته و مشمول برندگان مزایده جهت فعالیت های معدنی نمی گردد.

نکته: مناسب است

۱۶

احیاء و بازسازی مناطق و عرصه های تحت تاثیر عملیات معدنی توسط سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور مورد پیگیری قرار خواهد گرفت.

نکته: با وجود پرداخت ۱۲ درصد از حقوق دولتی توسط معدنکار برای احیای مناطق، در عمل این کار انجام نمی شود. لذا احیا باید از طریق این منابع مالی انجام پذیرد.

پیشنهاد: در این بند موعد اجرا «پس از پایان عمر معدن» باشد.

۱۷

در اجرای بند چ ماده ۲۴ قانون معادن سازمان صمت استان‌ها موظفند در مناطق چهارگانه تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست صرفاً از ادارات کل محیط زیست استان‌ها استعلام لازم را معمول نمایند.

نکته: مناسب است.

ماده ۲۴ قانون معادن

(اصلاحی ۱۳۹۰/۸/۲۲) - جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاه‌های اجرائی و متولیان قانونی مربوط مکلفند حداکثر ظرف دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت صدور پروانه اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند:

- الف - حریم قانونی راهها و راه‌آهن
- ب - داخل شهرها و حریم قانونی آنها
- پ - حریم قانونی سدها و شبکه‌های توزیع آب و حوضچه‌های سدها و قنوات
- ت - داخل جنگل‌ها و مراتع
- ث - حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی
- ج - حریم پادگانها و محل استقرار نیروهای مسلح
- چ - مناطقی با عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و حفاظت شده
- ح - حوزه‌های دارای مواد پرتوزا بیش از حد مجاز

تربیت و آموزش متقابل نیروهای متخصص اعضاء نظام مهندسی معدن و کشاورزی و منابع طبیعی در فعالیت های معدنی و منابع طبیعی توسط سازمان های نظام مهندسی مذکور.

پیشنهاد: در این بند این موضوع را در نظر داشته باشیم که بازسازی وظیفه منابع طبیعی از محل درصدهای دریافتی است و در محدوده ای که اعلام شود ماده معدنی با ارزش وجود ندارد، امکان بازسازی داده شود. لازم به ذکر است اگر قبل از پایان عمر معدن باشد با اختیار بهره بردار این امکان وجود داشته باشد که بهره بردار اعلام نماید ماده معدنی با ارزشی یافت نشده و امکان بازسازی هست.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

بند ۴-۲ توافقنامه شماره ۶۰/۶۵۲۶۰ مورخ ۹۴/۳/۱۱ با موضوع اعلام پاسخ اداره کل برای مراحل ۱ و ۲ اکتشاف به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ادارات کل استان ها محدوده های مورد درخواست واصله از سازمان صمت را با رعایت مفاد این دستورالعمل مورد بررسی قرار داده و حداکثر ظرف مدت و دماه از تاریخ وصول استعلام با لحاظ عدم هرگونه تغییر وضعیت در عرصه مورد نظر، موافقت یا مخالفت خود را نسبت به تمام یا بخشی از محدوده مذکور مناطق ممنوعه به طور صریح به همراه نقشه با ذکر مختصات جغرافیایی و مساحت، اعلام می نماید. در صورت اعلام مخالفت با بخشی از محدوده مورد نظر، مراتب به شرح ذیل اقدام می گردد:

الف) چنانچه تمامی محدوده مورد استعلام برای انجام عملیات اکتشاف مورد مخالفت نباشد، اداره کل مکلف است بخشی از محدوده مربوط که در برگیرنده مناطق ممنوعه قانونی است را از محدوده مورد استعلام کسر و بصورت مشخص و در اشکال هندسی پیوسته و منظم (بشرطی که مساحت این محدوده ممنوعه کسر شده از دو برابر مجموع مناطق دارای ممنوعیت قانونی بیشتر نباشد) در پاسخ به استعلام، به سازمانهای صمت اعلام نموده و از اعلام مناطق و محدوده هایی با اضلاع بسیار زیاد چند تکه و مجزا و غیر مشخص خودداری گردد. در غیر اینصورت و پراکندگی زیاد مناطق ممنوعه، ضروری است.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

موارد بصورت چند ضلعی های کوچک به سازمان صمت اعلام و سازمان صمت نیز ملزم به صدور پروانه اکتشاف در کل محدوده مورد نظر (محدوده آزاد) و یا در اشکال ۴ یا ۶ ضلعی منظم (حداکثر ۸ ضلعی) بوده و با توجه به الکترونیکی بودن صدور پروانه های اکتشاف در سامانه کاداستر، کلیه محدوده های کوچک ممنوعه در سامانه درج و با عنایت به ممنوعیت های قانونی برای همیشه به عنوان مناطق ممنوعه بلوک خواهد شد و دارندگان پروانه های اکتشاف از انجام عملیات اکتشافی در محدوده های مورد مخالفت اداره کل خودداری خواهند نمود. بدیهی است در صورت تخلف دارنده پروانه اکتشاف و تغییر وضعیت عرصه در مناطق ممنوعه، ضمن توقف عملیات اکتشافی در این مناطق توسط سازمان های صمت مراتب به کارگروه تعامل استانی اعلام و نسبت به اخذ خسارت و یا پیشنهاد ابطال پروانه صادره به شورای عالی برابر مقررات و ضوابط جاری اقدام خواهد گردید.

نکته: لازم است استعلام تنها یک بار انجام شود.

پیشنهاد: در این بند باید به طور حتم اشاره شود که منابع طبیعی تمام مناطق ممنوعه خود را به طور شفاف اعلام نماید.

پیشنهادات اصلاحی بر روی تفاهم نامه فی مابین وزارت صمت و سازمان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

پیشنادهای تکمیلی:

در خارج از محدوده پروانه بهره برداری در صورت نیاز فعال معرفی از منابع طبیعی در اختیار متقاضی قرار گیرد. منابع طبیعی کف و سقف حقوق عرفی هر استان را در ابتدای هر سال اعلام نماید.

محدودیت فعالیت شعاع ۱۲۰ تهران باید لغو شود در خصوص محدوده های واقع در دو استان:

با توجه به شرایط اقلیمی یکسان محدوده که در دو استان و شهرستان از اعمال سلیقه جلوگیری شود.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

با تشکر

دکتر بهرام شکوری

رئیس انجمن مس ایران